

כניסת שבת:
ירושלים: 18:40
ת"א: 18:55
חיפה: 18:48
באר-שבע: 18:57

יציאת שבת:
ירושלים: 19:55
ת"א: 19:58
חיפה: 19:58
באר-שבע: 19:57

השבוע בגליון:

4

**'הרכבת הקלה' מגיעה
ל'הדסה עין כרם'!**

הרב הספרדי של מירון
נחשף

3
2

**כשמנקה הקניון מבאר
שבע החל לדבר**

היכן נצורים אוצרותי
של איש ירושלים?

4

ובמוסף ל"ג בעומר:

**אבישי פרי בשיר חרוז
ונרגש לרגל ל"ג בעומר!**

**רבו הספרדי של מירון
מדבר לראשונה על הכל**

יריית פתיחה / אבישי פרי

1. אתרוג ושמו 'ראובן'!

כך הסביר, בנועם דברים, ראש ישיבת מיר, רבי יצחק אזרחי שליט"א, כאשר עמד על סודם של דברי רש"י אלו: "אין כל הבדל, בין תפילין, לראובן, שמעון וסעדיה", קבע-חתך הרב. "היה רגיש אליהם כמו שאתה רגיש לאתרוג שאתה רוכש בערב חג הסוכות!

"מעתה, פרשת 'ואלה המשפטים'", הבהיר הרב, "איננה הפסק לפרשת יתרו - פרשת מתן התורה, שקדמה לה לפרשתנו. היא המשך, כאמור, של מתן התורה שנוצר באמצעות הליכוד של ה"איש אחד בלב אחד". כאן העמידה לנו התורה הדרך איך לנהוג עם הגנב השפל ביותר, כמו גם עם האמה העבריייה".

נבין: לא השכילה אותנו תורה בדבריה אלו, רק דרך הומאנית - חוקית וקפואה, לאי-הפגיעה בזולת. מדרכי העולם הוא הדבר, (ובבוסטון סבלו השבוע אזרחים תמימים מיד הטרור האכזר). יותר מכך, היא השמיעה לנו מיהו האחר ומה המשמעות העמוקה של הפגיעה בו: היהודי מייצג את אלוקיו, ולפיכך, פגיעה בו בעלת משקל כבד הינה!

דע לך יהודי/ה יקר/ה, מלמדת אותנו פרשת אמור: גידוף האחר, צלם-האלוקים, כמוהו כגידוף האלוקים, חלילה! אין להפלות בין היחס לשניהם! מכה אדם - לא עווה רק בעוון פלילי-חברתי אלא גם בעוון רוחני-אלוקי!

בלב ליבה של פרשת 'המגדף' - זה שקילל וגידף את האלוקים, חלילה, מוטמעות הלכות לכאורה בלתי-קשורות בעליל: הלכות הכאת החבר, כמו "איש כי ייתן מום בעמיתו", ועוד. דבר זה מעורר בקרב כל יהודי פליאה: מה בכלל ההקשר בין השניים? מה מסר באה להשמיע התורה כאשר היא מאזכרת את שני הסוגיות כרוכות גם יחד?

ברם, ישנם הדואגים מאוד לכבוד האלוקים. אולם לעיתים, תמצאו מאלו שיקפחו את החבר על בסיס ההשקעה במצוות שבין האדם לאלוקיו. תוכלו למצוא כאלו שישקיעו באתרוג נקי כסולת, צבוע בצבע צהוב עז, יקדישו לכך שעה ארוכה בעזרת 'זכוכית מגדלת' לבל יימצא בו פגם, ואילו בחבר ייקלו לפגוע ולהעליב.

יש גם כאלו שלא יכבדו-ראש לנוכח האחר כמו שמביעים כובד-ראש לתפילת ליל-שבת בבית הכנסת..

בראשית פרשת משפטים, העוסקת בפן חברתי מהזווית האלוקית, מדגיש רש"י: "ואלה המשפטים - מה אלו (מצוות שבין האדם לאלוקיו) מסיני, אף אלו (שבין האדם לרעהו) בסיני..".

גיליון "פרשניית השבוע" - כי יהודי - זה חווייה!

עורך ראשי: הסופר אבישי פרי. יועץ תוכן: יצחק העברי. הגהה: שמואליק כהן. לקבלת הגיליון - מייל המערכת: abyisrael@gmail.com פלא: 0504116867.

יריית פתיחה / אבישי פרי (המשך)

ברוח זו, יש מן העניין לציין את הוראתו האצילית-יהודית של הרבי מצאנז קלויזנבורג, זכר צדיק לברכה, ניצול השואה ומחולל המרכז הרפואי 'לניאדו' בנתניה, באשר ליחס אל החולה הנאנק בחוליו במיטת בית החולים: **"אין לטפל בחולה, כמי שמטפלים בפעולה טכנית. יש לתת לו את הלב ולהשקיע בו"**.

הוראה זו נושקת היא לדברים האמורים: לעיתים יפגינו רופאים יחס קפוא, שלא לומר ככפור סיבירי, כלפי מטופל חולני. מבחינתם, מדובר אולי רק בתיקון טכני של איברים. לא בטיפול רגיש ומחושב באדם, עם לב פועם אשר נשמה באפו.

המודה של "שביתת רופאים" מהווה ניגוד חמור לאידיאה האמורה: היא יכולה להותיר את החולה מיוסר עם ייסורים דוקרי-לב. שורש הדבר נובע מעובדה שהיא שמה את החולה לקרקס, ויהא הוא נתון למצבי-רוח מתחלפים של רופאים אבירי-לב. החולה, מבחינתם, הוא עוד 'כדורסל' הנזרק מהכא להתם מבלי משים-לב..

יידע זאת כל רופא עברי!

1. מנקה הרחובות מהקניון, ומצוות שכחה

אין אדם מדוכא כמנקה הקניון או הרחוב. הוא מדדה בהליכתו, עוצר לעיתים ומעיף עיניים מצועפות לשמיים. איש לא יודע את תפילתו של המנקה הזה. כי הדממה היא תפילתו. אולם, צעיר חרדי, בשנות העשרים לחייו, שפגש בכזה בקניון בבאר שבע השבוע, החליט שלא להבליג. בקריאה קלילה הוא פנה אל האיש, וביקש ממנות שייאות לשבת לידו. לאחר שהגיש לו כוס קפה מהביל, שאל בשלומו של האיש האפלולי. בירר את שלומו, שלום ילדיו, והיאך הוא ניזון ומתפרנס. אין ספק, מעשה כל-כך יהודי. כל-כך כן. נטול חציצה ומחיצה.

פרשת השבוע דורשת מהיהודי להותיר בפאתי השדה מיבולו, עבור העני. "פאה" קוראים למצווה הזו. הייחודיות בה, כך נראה, היא העובדה שבעל-הבית 'נעלם' מהמקום כלא-היה. אך, שימו-לב, על איזו 'רזולציה' מיקדה התורה את תשומת-הלב שלה:

יכול גם יכול הוא האדם לתרום, אבל, בלא משים-לב, להעניק גם תחושת לוואי של אי-נעימות בעצם הנתינה הזו - ה'ממסכנת' את העני בעקיפין עוד יותר. יכול האדם להעניק מתת-יד הגונה, אבל תחושת הלב של המקבל אומרת כולה 'דלות'.

מרבקה אמנו, שלא שהתה בשאיבת המים לגמלי אליעזר עבד אברהם, למדנו, כי הדרך האידיאלית היא לא להתעניין, לתהות, להתמהמה, כך שה'כן' של העני יתבושש מלבוא לעיתים, בשל אי-נעימות. אלא הדרך הינה להעניק בלי 'להיוועץ' כביכול בדיפלומטיות. הדרך היא לגעת בנימים הרגישים ביותר של הרש הנוקש בדלתך. ואת זה עושה אם החסדים, רבקה, ומציבה לדורות של יהודים אבן-דרך לאופייה של נתינה.

אותו צעיר חרדי, שלב יהודי ערני ועמוק מפעם בו, הלך בדיוק בדרך זו: רק עוף השמיים יודע את מועקתו של מנקה הקניון האפרורי. אבל מהיום, גם הצעיר האלמוני הזה שותף לתחושות שלו. הדרך של ה'נתינה' מלמדת אותנו הפרשה, היא הנתינה הנקייה ביותר: נטולת כל 'אגו' חוצץ ונכנסת אל 'לב' המוענק.

הבו כבוד לצעיר החרדי מבאר-שבע!

בגדר דין "ידות נדרים"

אפתח בתמייה שהצגנו בשבועות עברו: אם נדרים הינם איסור החל בחפץ, האריך ייתכן כי משנתנו מונה את האומר "מודרני ממך" בכלל הנכללים בנודרים, הלא הוא מרחיק את עצמו - האדם מן החפץ, ולא להיפך! תמייה זו מצאתי, לשמחתי הרבה, באחד מגדולי הפרשנים הראשונים - הריטב"א שמו. הוא מיישב כי "נדר גמור" הינו אכן איסור החפץ, אולם "ידות" (רמז לנדר ולא אמירתו במפורש) שאינם "נדר גמור", אין זקוקים שיהיו איסור החפץ.

והתקשיתי בהבנת יישוב זה: הלא מכל-מקום גם ה"ידות" לא יחולו אלא מכח ה"נדר", ואם לא יהיו דוגמתו ובסגנונו - היינו - איסור בהחפץ, איך יחולו בתורת "נדר" בכלל!?

ברם, ניתן היה לעמוד על טיבו של גדר דין "ידות" ולטעון, כי יש לחקור מהי המשמעות שמועיל אחיזה בכוונה לנדר, כדי שהדבר יחול באמת: האם המשמעות הינה, כי זהו "נדר" של ממש, או שמא מדובר בדין נפרד השואב את כוחו מדין "נדר" (וכדוגמת "זכיה", אשר יכולה להתחדש רק אחרי חידוש דין "שליחות", כאשר כבר דנו האחרונים), אך בעצם מדובר בדין עצמאי. (ואולי הדבר תלוי במקור דין זה - ראה נדרים ג, א) והנה בריטב"א בראשית המסכת (דיבור המתחיל 'שבועות כשבועות') כתב כי כדי שיחול דין 'ידות', למרות שרק רמז ופתיח בדבריו לנדר, יש מן הצורך שיתכוון לנדר. ומתבהר, כך לפי האחרונים, שמצטרפת הכוונה לדיבורו, ונחשב הוא הדבר, כביכול סיים דיבורו - בשל המחשבה הלוז, ומעתה הציע לי מאן-דהו ליישב תמייה הריטב"א, שאמנם עצם דיבורו בתחילה מכוון אל האדם, אך מחשבתו שחשבה כסוף הדיבור, כן מכוון אל החפץ. אכן, יש להבין מדוע אכן הוא לא יישב כך תמייהו?

שאלה: פרשת הליב"ה: למה בחינוך החרדי מסרבים ללמוד לימודי ליב"ה?

תשובה:

עמנו, עם ישראל, "עם החינוך" הוא. כבר מימות אברהם, דגל הוא ב"אשר יצווה את בניו ושמרו דרך השם". כעם הספר, עם ישראל תמיד חש צורך מהותי להעביר את הלפיד היהודי הלאה - לבניו אחריו. כל זה קרה עוד לפני שהיו ליב"ה. עוד לפני שהיו "מחקרים" כאלו ואחרים.

צאו וראו: כל שני וחמישי נולד "מחקר" אחר אשר מנפיק ממוחו מסקנות לפי רצף של הסתברויות והשערות, ומיד עט על-כך משרד החינוך ו"מאמץ" את מסקנותיו. מחר, לפתע, מפציע לו "מחקר" אחר הקובע מסקנות הפוכות, ושוב מחליט המשרד "לאמץ" את המסקנות. זהו חינוך מתפתל ובלתי-יציב.

החינוך החילוני לא הוכיח עצמו. זאת עובדה: צאו ובדקו כמה מצליחים בלימודי הליב"ה, כמה "תורמים" למדינה על-ידם, והאם הערכים של הילדים מתעדנים בעקבותיהם.. התשובה היא די ברורה.

לפיכך נראה, שהשאלה לא צריכה להיות למה החרדים לא לומדים את חומר זה, אלא למה אחיהם החילונים כן ממשיכים לאחוז בה, למרות שהם קולטים כי אלו הניב פאשלה קשה, וכי אין בהם מענה לסוגיות ערכיות. אז כדאי שקודם כל יעצב החינוך החילוני את חינוכו, ואחרי-כן יפנה "לתרום" מניסיונו העכור לציבור החרדי. *הכותב הינו מחנך ירושלמי

הכר את הרב

הרב: אליהו ביטון. מקום מגורים: בירייה.

בשרבה של בירייה, הגיע למקום והקים 'כולל' הנושא את שמו של 'מרן' רבי יוסף קארו - בעל ה'בית יוסף', הוא ראה בכך סגירת מעגל ייחודית. שכן, כאן בדיוק, חקק ה'בית יוסף' את לוחות ספר היסוד 'שולחן - ערוך'. הרב ביטון ינק את משנתו התורנית בישיבת 'תפארת ציון' שבבני ברק. בתקופת לימודיו למד עם בני הרבנים רבי גדליה גדל ורבי חיים גריינמן. כמו כן, היה הוא מקורב בבית המקובל הנודע הצדיק רבי שריה דבליצקי, המתגורר בסמוך. לאחר מכן עלה ללמוד בישיבת שארית יוסף בבאר יעקב. בשנת תשל"ד, עם נישואיו לרעייתו הרבנית תחי', החל ללמוד בכולל רשב"י שנוסד על ידי רבי דוד דין זצ"ל, רבה של צפת. שם השתלם הוא בהוראה ובשנת תשמ"א מונה לכהן פאר כרבה של ישוב בירייה הקטן. "בירייה, היה בזמן שהגעתי, הישוב החילוני המיליטנטי", שח לנו הרב השבוע. "הבעיה הייתה בעיקר בשבת. אולם אחרי עבודה מאומצת בדרכי גועם, וגם עם הילדים והצעירים שעשינו עבורם פעילות מיוחדת, המקום רובו של שומרי תורה ומצוות, והוא מרכז התורה של מרום הגליל כיום, ברוך השם".

כעבור זמן-מה לבש אף את הגלימה המפוארת של רב אזור מרום הגליל כולו, החולש על 28 ישובים במספר. לפני כעשרים שנה ייסד הרב גם כולל אברכים בשם "בית יוסף", על שמו של מחולל ה"שולחן ערוך" רבי יוסף קארו זיע"א, שכנודע חקק את לוחות השולחן ערוך בבירייה של פעם, ויש כאן סוג של סגירת מעגל מרגשת שאברכים שונים במשנתו ונהפכים לרבנים בישראל, יודעי דת - ודין. "המקוואות שוקקות במרום הגליל", מעיד בפנינו השבוע רבו האזורי של מרום הגליל. "אני, יחד עם רעי למשימה, רבי יוסף אלמשעלי שליט"א עושים כל מה שביכולתנו כדי להביא דבר השם לכל מקום. כיום, התוצאות הם שרוב התושבים במרום הגליל, החולש על 28 ישובים במספר, שומרי תורה ומצוות. לצד זאת, אנו משתדלים לבוא גם לקיבוצים חילוניים ומבקרים שם, וניכר שיש רצון לשמוע".

הרב ביטון חיבר גם 14 ספרים תורניים העוסקים בהלכה, דרוש וגם אגדה, ביניהם, רבים העוסקים במנהגי ישראל - 'נת'יבות המערב" על מנהגי מרוקו, "עיר הצב"י" על מנהגי צפת, ועוד ועוד. (ראה עוד: ראינו עם הרב בעמוד 6).

צוהר לרב בישראל

הגיליון מודפס ב- "דפוס וביעקבא" - הדפסת חוברות וקונטרסים בהתחייבות למחיר הזול ביותר! רבי עקיבא פוי' ירמיהו ב"ב. טל' 036186186

תרבות - ספרות - דעות

אתר חדש ל'איש ירושלים'! ידיעה

דומה, כי אין אדם במדינת ישראל שלא שמע על איש ירושלים, הרב אברהם ישראל גליס. נחשב הוא לאוצר בלום לתולדות עיר המקדש. באירוניה אף היו מפטירים, כי לא תוכל למצוא אבן בירושלים שאין לרב גליס עליה איזשהו סיפור ואנקדוטה.. השאלה היא רק האם החומר האצור במוחו של הרב גליס יוותר שם ובקלסרים או שהציבור גם יוכל ליהנות ממנו? לבנו, הרב משה גליס, התשובה:

"אנו עובדים כעת על אתר שיקבץ וילקט את כל החומר של אבי מורי. מדובר באתר שאנו עובדים ועדיין נעבוד עליו חודשים ארוכים. זו לא עבודה פשוטה, ולא תמיד הזמן מותר להשקיע בדבר". כך, גליס הבין.

לכשיקום, מה בדיוק נראה באתר?

"סיפורים, הקלטות ישנות ונדירות מההווה הירושלמי, סרטונים, וכן הרצאות של אבי על ירושלים שהוא הרצה במקומות שונים".

גליס הבין, מתכנת אתרים במקצועו, עוסק באתר שהוא מקים לאביו, אך בשעות הפנאי, ומכאן העיכוב שחל בדבר.

"על ירושלים יש סיפורים בלי-סוף. תמיד ניתן להכניס עוד ועוד סיפורים לאתר", מציין משה גליס, ואולי שוזר עוד נימה של פסימיות באשר לזמן שבו נראה את האתר מוגש לציבור.

אין ספק, כי מדובר ביוזמה מרתקת. שכן, כאמור, הרב גליס קולח סיפורים ללא-הרף על ירושלים היהודית ועל הוויית הקסומה, וחבל שהחומר הזה לא יגיע לעם כולו, כדי שיזכה ויראה בטובה של ירושלים - בה חושק עם ישראל כולו ונושא אליה עיניים בתפילה.

ומכאן גם המקום להביע תודות לרב, על התרומה הבלתי-פוסקת שלו בתחום זה לגיליון שלנו.

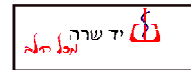
רפואה והלכה

שאלה: ל"ג בעומר במירון. ילד נעדר לאביו בהמולה. האם ישנה מצוות "השבת אבידה" בהשבת הילד?

תשובה:

בעיקרון, ידוע לכולנו כי מצוות "השבת אבידה" נשנתה בתורה (פרשת משפטים) כלפי השבת חפצים אבודים. השאלה הינה האם גם כלפי בן-אדם נאמרה מצווה זו. והן-נכון כי שנינו בגמרא כלפי אדם שהולך למות שישנה מצוות "השבת אבידת גופו", אך השאלה היא כאן באורח עקרוני, האם ישנה מצוות כזו גם בהעדר סכנה.

ושמעתי מאחד מהרבנים, כי אמר, שכיוון שידוע הוא שהיעדרות של ילד, כמו גם מבוגר בעל רקע נפשי קשה, עלולה לסכן את חייו, הרי שבהחלט אנו מתייחסים לכ היעדרות סתמית כמסוכנת ושוב גם על-כך ודאי יהא דין של "השבת אבידת גופו". אכן, יש להוסיף, כי הילד נחשב כברשות אביו, וכממון אביו הינו, ומטעם כך נחשב הוא ל"חפץ" של אביו שבאחריותו הוא. ויש עדיין מקום ללבן זאת.

המדור בחסות:

פינת האיחולים

מזל"ט

רוב ברכות משוגרות, לידידי הטוב, אציל הנפש ורך המידות, שוקד על התורה, שלמה אליעזרא יחי', עם ארוסיו באחרונה!

איחוליי: בית של אור יהודי!

עיתונאי 'יום ליום'

אקטואליה / ישראל פרץ

"בשנים הקרובות 'הרכבת הקלה' תגיע עד לביה"ח הדסה עין-כרם"

כך מכריז מנכ"ל 'סיטיפס', מר יהודה שושני במסגרת מפגש ראשוני מסוגו שערך השבוע עם צוות כתבי ועורכי ביטאון 'יום ליום'. במסגרת המפגש, חשף גם המנכ"ל את דבר מרכז השירות שעשוי להיפתח לציבור בחודש הקרוב במרכז 'כלל' שבלב ירושלים. מר שושני הודיע, במענה לשאלת הכתב חיים טריקי, כי ישקלו בחיוב להאריך את מועד תום השירות לאחר חצות מיד מוצ"ש של קיץ, בשל יציאת השבת המאוחרת.

במענה לשאלת כותב השורות באשר למתווה הרכבת שנעה על ציר שזעפט, דבר שלטענת תושבים מפוחדים מהווה סכנה ביטחונית עבורם, השיב שושני: "אנחנו רק זכיינים. מדינת ישראל היא זו שקבעה את מתווה הרכבת, התחנות השונות, ואף את האבטחה. זה לא שייך אלינו".

לאחר המפגש הארוך והמאלף סיירו הכתבים, בראשות העורך הראשי, יצחק קקון, במרכז הבקרה, הצופה און-ליין במסכי פלזמה, בתנועת הרכבות בעיר כולה. כן צפו במוסק של הרכבת.

סיפור שבת: נקישות ב 3.15 לפנות בוקר

"בשעה 3.15 לפנות בוקר נשמעו נקישות בדלת. הצדיק הירושלמי רבי אריה לוויין נראה בפתח בית אבי - רבי צבי פסח פראנק, מה לרבי אריה ולבית רבה של ירושלים בשעת לפנות-בוקר כה מוקדמת? ובכן, כך היה הסיפור, אותו סיפר רבי אריה לאלתר: הוא הגיע לבושר לאבי-מורי, שגזירת קטל שהושתה ע"י המחתרת הבריטית על תושב העיר הוסרה, לאחר שהוא ביקש שיהרגו אותו בתלייה יחד עם אותו יהודי.. פניו של אבא, שהחל כבר את לימודו היומי, אורו". את האנקדוטה הזו שח לנו בעבר ברגש בנו של רבה של ירושלים, ר' אברהם פראנק ז"ל, שהלך השבוע לבית עולמו.

בכך בחר הוא לבטא את שקידתו האדירה של האב הדגול ואת הבית שהיה ספוג כולו בתורה, יומם וליל.

"אבא לא ישן הרבה, ואת סדר לימודו היומי פתח כבר בשעה 3 לפנות בוקר", העיד הבן בפניו.

"לא היו לא שעות קבלה בביתו, אבל כל אימת שהיה נואן-דהו נוקש בדלת, אמא הרבנית ע"ה, הייתה מעירה את תשומת ליבו לכך. בבית התפללו גם מנחה ומעריב מידי יום. את תפילת שחרית עשה הרב בבית הכנסת "הר צבי" ברחוב צפניה".

על אמו הרבנית גיטל מלכה, עליה השלום שח אז ר' אברהם ז"ל: "כשפנו אל האבא לדיני תורה, ולא היה בבית, היו שהציעו את הרבנית שתהיה בוררת בין הניצים..".

ר' אברהם פראנק ז"ל, נולד לאביו, רבי צבי פסח פראנק זצ"ל, רבה של ירושלים, לפני 96 שנה - בתאריך כ"ד ניסן תרע"ז.

בחגיגת בר-המצווה שלו השתתף הראי"ה קוק זצ"ל - אז הרב הראשי ליפו.

אחרי שלמד ב'ישיבה קטנה' תפארת ישראל' בחיפה, יצא, בלית-ברירה, בשל מצוקת קיום ששררה אז, לעבוד. אביו, רבה של ירושלים, לא ראה זאת בעין-טובה, אך בירכו בהצלחה.

עסק, במסגרת העבודה, בייצור ותכנון 'קפיצים' - בין היתר גם לאקדחי ה'אוזי' המפורסמים.

היה משרידי מתפללי בית הכנסת המיתולוגי 'החורבה', אותו ראה בכנייתו עד גיל 15. משום-כך נבחר להעיד על אופיו הרוחני, ואימת את התקנון שנמצא בסמוך אליו, תוך שהוסיף אף מנהגים נוספים ובלתי-נודעים.

המנוח חיבר ספר על ההיסטוריה של משפחתו הענפה ועל הניסים שחווה בימי עלומיו בארץ ישראל, בשם 'אך טוב וחסד'.

נפטר בירושלים, בשיבה-טובה, והוא בן 96, בשכונת קטמון, בה התגורר בעשרות השנים האחרונות, מאז יצא ל'פנסיה'.

הותיר אחריו דור ישרים מבורך. רעייתו מרת מלכה שתחי', ושני בנים: הרב יגאל פרנק, הרב רפאל פרנק, ראש ישיבת בהרדעא ויו"ר הנהלת מכון הרב פרנק, בת, ועשרות צאצאים.

באבידת שריד בניו של רבה המיתולוגי של עיר הנצח, אבד לנו דור שלם. דור אחר. דור געלה ונעלם. יהי זכרו הייחודי ברוך.

"צניעות - היא ערך אוניברסאלי"*

הרב יצחק אזרחי, ראש ישיבת מיר ומבכירי ראשי הישיבות בישראל, מציג תפישה מרתקת בנושא צניעות הבת היהודית * לא מה שידעתם

מוצאים אנו, כי גם ארמיות מצוות על צניעות הלבוש. ויש להבין: לכאורה עניין הצניעות הוא נכס בלעדי לעם ישראל - עם קדוש, אך מה לנכריות ולצניעות!?

ברם, כאן טמונה שגיאה בנושא הצניעות: הלכות צניעות הלבוש והבגד, אינם גופה של צניעות אלא הסימפטומים שלה. מהותה ושורשה של הצניעות היא העדר ההתבלטות.

עניין הדבר הוא, כי התורה ייעדה לאשה מיום בריאתה עלי-חלד את היותה "עזר כנגדו" של בעלה, זו התומכת בו ומשפיעה עליו ללא הרף נתינה מסכה. בורא האשה, כיוון אותה לפני טבעה זה. אכן, אילו היא מחצינה ומבליטה עצמה, הרי שבכך לא תוכל לחיות בשלום עם ייעוד זה, שמהותו הוא ההכנעה, הטבעית, לבעלה.

העדר הצניעות - מערער את יציבות התא המשפחתי. הוא מפר את התפקידים האידיאליים לאשה, ובכך גורם לזעזועים במערכת המשפחתית; האשה היא כבר לא "עזר כנגדו", אלא חתירה תחתיו.

מכאן, שעניין הצניעות והאצילות הנפשית איננה רק מצווה יהודית - כי אם אוניברסאלית: כל מי שרוצה תא משפחתי בריא ואיתן, כדאי מאוד שיאמץ לליבו את הערך הייחודי והקסום הזה.

*הדברים נאמרו בשיחה לבנות חרדיות בירושלים

ראשי ישיבת "מעין גנים" קובע:

"אסור להתפלל בקברי צדיקים - וכל המתפלל שם לא יצא ידי חובתו!"

למרות שמנהג רווח להתפלל את שלושת התפילות היומיות גם בקברי צדיקים, ראש ישיבת 'מעין גנים' בבירה, רבי מרדכי עבאדי, קובע השבוע כי אסור הוא הדבר, וכי מי שמתפלל שם לא יוצא ידי חובתו. הסיבה בעטייה הוא קובע כך, היא איסור "לועג לרש" - האוסר עשיית מצווה בארבעת האמות של קבר המת. עם-זאת, שולל הרב עבאדי את הטענות כי הצדיקים בקבריהם נחשבים כחיים מבחינה זו, הדבר מותר, וזאת בבסיס נמרא ערוכה: "בגמרא בבא קמא (טז, ב) למדנו שהושיבו ישיבה על קברו של חזקיהו ללימוד תורה. אכן, כתבו בפירוש ה'תוספות' שם, כי כל זה היה בריחוק ארבע אמות - כדי שלא יעברו באיסור "לועג לרש". ומשמע שגם בצדיק ישנו לאיסור "לעג לרש". ומעתה, אם יש חלק מהמניין אשר נמצא בטווח של פחות מארבע אמות של ציון הצדיק, אין הוא יכול למלא את המניין, וקל-וחומר, אם החזן נמצא בתחום זה, שאינו יכול להוציא את הציבור ידי חובת התפילה!"

במירון בוערת אש/ אבישי פרי

אבישי פרי, עיתונאי וסופר, ניסה את מזלו בכתיבת פראזה ושירים, רק בימי ילדותו - עת חיבר שירונים וחרוזים עבור תלמידי כיתתו, כיתה ח' בתלמוד-התורה בו למד שהגיעו למצוות. היום, שנים רבות אחרי, הוא ניסה לשחזר את ההצלחה. האם הצליח? התבטל לפניכם!

**אש יוקדת שם בראש מירון ההר
הלבבות הולמים, איש אדיש לא נותר
אווירה של חג באוויר
אפילו הלחי של ילד ה'חלאקה' יחוויר**

**ושלא תפספסו את אמו של העולל הרך.
שמציצה שם - מחרך עזרת הנשים, כך
דומעת עם המוני העם, רוצה בן לוהט
שלבבו יפעם, יגעש, ובל, חלילה, יתמוטט**

**ריקודים עזים, עד כלות הכוחות
חשמל של כמיהה, ודמעות לחות
הלב גואה, מתרונון
הנשמה שלי בוערת, על הרגע הזה, אין**

**ובשעת דמדומי בוקר, עוד לא שמש,
העיניים טרוטות, מחפשות רוח לממש
הצלמים מתקתקים, וקרן שמש מפציעה
רוצה אני, כמה רוצה, זוהר ששערי יבקיע**

**לימד אותי רבי שמעון,
כי בשעת הדחק, גם ליבי ירוך,
גם אם התחושה קשה וקדורנית,
הלב שלך פנימה, הוא שבחוד החנית**

**ואדם, ליבו זוהר, רוצה רק טוב
לעיתים רק מושכו היצר לעבר ביב של אוב
יהודי, הוא נשמה, קורא איש הנסתרות,
מחלחל אל ליבך, מבקש לבחון הצפונות**

**העם היהודי נודב משקה, משפיע,
מחובר הוא לרבי שמעון, ובכך הוא מריע,
שפע עד בלי-די ימלא את הציון
ובתחינה, אלוקים, כי את בנך חון**

**לא איש כיפה דווקא יגיע בשער
גם מי שכיפת שמיים לראשו, לכאן נמהר
כי הלב היהודי לא דעך ולחו לא נס
ולכן, כל איש, לכאן באהבה נכנס**

**והר מירון כולו עשן כאש הכבשן
הלבבות רוטטים, כמו היה להם לכך חיישן
תנומה לא נותנים אנשים לעפעפיהם
האוהלים ריקים, באוהל הציון יהביהם**

**הבט נא אלוקים, צפה על מירון
ראה את השמחה ואת הרון
סייע לבניך להזהיר בזוהר נועם
את הדמעות לקט, כדי שכבר יעבור זעם!**

רבו הספרדי של מירון מדבר

**לא רבים יודעים, אבל יש גם רב ספרדי ליישוב מירון - מקום ציון
רבי שמעון בר יוחאי. שמו: רבי אליהו ביטון - רב אזורי למרום
הגליל כולו. בראיון גלוי-לב ל'פרשן' השבוע' מסביר הרב
ביטון את פשר הנהירה ההמונית לציון מחבר ספר הזוהר,
מחווה דעתו בנושא התערבות המדינה בציון, משיב מדוע אינו
חבר בפורומים השונים בתחום, ומגלה מה קרה ב'בית העם'
שביישוב פרוד הגלילי * מרתק**

בירייה. עוד ישוב שקט ופסטוראלי אי-שם בפאתי הצפון בואכה צפת. על בירייה הגלילית, שמאכלסת משפחות דתיות לצד חילוניות, מנצח בחכמה ובאצילות רבה ומאורה, רבי אליהו ביטון שליט"א שכבר זכה לכהן פאר גם כ"רב אזורי למרום הגליל". אם לא הבנתם, הרי שמירון כלול אף הוא בעשרות הישובים שבתחום שיפוט מרום הגליל, ולכן מעניין לשמוע מה הפרספקטיבה של רב מרום הגליל, על הנהירה למירון, על הסאגות שסביב הציון, ועל הגליל בכלל. שעה של קורת-רוח תורנית היא הישיבה בצילו של הרב ביטון. תשובותיו קולחות בנועם, ודבריו נאמרים אט אט בנינוחות. הרב משדר רוגע, וזה הוא הוא - שמשכין שלום ושלווה.

איך כבוד הרב מסביר את הנהירה ההמונית לציון הרשב"י בל"ג בעומר. מה ההסבר לתופעה המרהיבה הזו?

לרב ביטון שני הסברים לתופעה: "ראשית כל, הנהירה ההמונית למירון התחילה כבר בשנים קדמוניות, ומה שמביא את העם לכאן, זאת העובדה כי רשב"י הוא גלגול של משה רבינו ע"ה, וכמבואר בספרי הקבלה שיש רמז לכך מן הפסוק "עלית למרום שבית שב"י", שב"י" זה ר"ת רבי שמעון בר יוחאי, ולכן כיון שמקום קבורת משה רבינו לא נודע, האנשים צמאים לפקוד את קבר רשב"י לפחות, והצד השווה שביניהם זה האהבת ישראל"

"השנית, זו שבעטיו של רשב"י נתגלו סודות התורה בספרו ספר הזוהר, ונפש היהודי הגבוהה צמאה לנסתרות, והוא גם מקור השועות".

בתמונה: רב מרום הגליל עם מן הרב עובדיה יוסף

הממשלה רוצה לתקוע יתד בציון הרשב"י. יש שדורשים זאת לשבח ויש שדורשים לגנאי. מה דעת הרב בסוגיה?

"אני כבר שלושים שנה לומד בציון ואני רואה ויכול להעיד על מה שמתרחש בו. יש שם הרבה אינשי דלא מעלי שמסתובבים בציון ומחללים את כבודו. כל מה שביא כבוד וסדר למקום קדוש ונורא זה, הוא ראוי ונדרש. הביקורת הזו נשמעת גם הרבה מצד הציבור שעומד מן הצד וחווה בפרצות הללו בעניינים שונים. ודי למבין".

אם מותר לשאול. מדוע הרב איננו חבר בפורומים השונים שהוקמו לשיפור חזות ציונו של הרשב"י?

"אגלה לכם דווקא, כי בעבר נבחרתי כאחד משלושה האפטרופוסים בהקדש, לצד הרב דרעי והרב זמיר. אך לצערי, הדברים לא יצאו לפועל. והמקום הקדוש הזה, מיני-אז ועד היום, המקום רק שוקק מחלוקות ואי-סדר, ואני כדרכי מתחמק ממהלוקות ו ב ש ל כ כ נ ס ג ה י ת י ל א ח ו ר . כשאנו מבקשים מרב בירייה ומרום הגליל שיספר לנו איזה מאורע שנחקק לו בלב משנות רבנותו הארוכות, הוא מספר: "במשך כהונתי, אני נפגש בישובים וקיבוצים רבים ומתוודע למונח האחר של עם ישראל חי. בקיבוץ פרוד השתתפתי בהכנסת ספר תורה ל"בית העם", והספר תורה היה מונח במרכז הבמה, תוך שהרבנים נשאו שם דברי תורה. זה היה מחזה מרגש מאוד, שיש בו אמירה של "יתרון האור מן החושך".

לסיים: נשמח אם הרב ישמיע לנו מילה תורנית בדברי רבי שמעון בר יוחאי, ערב ההילולא הגדולה בתבל.

"בגמרא בסוכה (מה) נאמר: "אמר חזקיה אמר רבי ירמיה משמו של רבי שמעון בר יוחאי, יכול אני לפטור את העולם כולו מן הדין". והדבר הזה תמוה, היאך יוכל לפטור את העולם כולו מן הדין - בעבור מה? ה'בן איש חי' מבאר שרבי שמעון לשיטתו במסכת שבת (צג) כי זה אינו יכול לעשות פעולה וזה אינו יכול, פטור. והנה גם בגמרא בסנהדרין שינו שנסמך וגוף יכולים לפטור עצמם מן הדין, משום שכל אחד תולה קולרו על השני. וזהו גם בחינת של "זה אינו יכול זה אינו יכול", ולכן, לפי רבי שמעון בר יוחאי לשיטתו עלינו להיות פטורים מן הדין!", מחדד הרב בהתמוגגות.